

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

2011/0177(APP)

24.9.2012

ARVAMUS

Esitaja: keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Saaja: eelarvekomisjon

Vahearuanne mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 heakskiitmise menetluse positiivse lõpptulemuse saavutamise huvides (COM(2011)0398 – COM(2012)0388 – 2011/0177(APP))

Arvamuse koostaja: Marisa Matias

PA_NonLeg_Interim

ETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval eelarvekomisjonil lisada oma raportisse järgmised ettepanekud:

1. võtab teadmiseks keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamuse, mis käsitleb 2013. aasta järgse jätkusuutliku Euroopa Liidu poliitiliste väljakutsete ja eelarvevahendite erikomisjoni koostatud raportit ja milles käsitletakse tulevikku investeerimist ning uut mitmeaastast finantsraamistikku konkurentsivõimelise, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa nimel (2010/2211(INI));
2. võttes arvesse raportöör Jutta Haugi poolt 16. aprillil 2012. aastal esitatud töödokumenti programmi LIFE ja jätkusuutlikkuse kohta järgmise 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku kaudu¹;
3. võtab teadmiseks keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raporti ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse programm „Tervis majanduskasvuks”, ELi kolmas mitmeaastane tegevusprogramm tervishoiu valdkonnas aastateks 2014–2020 (COM(2011)0709 – C7-0399/2011 – 2011/0339(COD));
4. on seisukohal, et aastaid 2014–2020 hõlmav mitmeaastane finantsraamistik peaks aitama kaasa nn 20-20-20 kliima- ja energiapoliitika eesmärkide saavutamisele ja tõstma heitkoguste vähendamise eesmärki 30 protsendini;
5. on seisukohal, et mitmeaastane finantsraamistik peaks hõlmama kõiki rahalisi vahendeid ja meetmeid, eelkõige keskkonna, kodanikukaitse, kliimamuutuse ja toiduainetega kindlustatusega seotud meetmeid, arvestades seda, et Euroopa Parlament toetab ühenduse meetodit ja püüab tagada ELi vahendite võimalikult suure lisandväärtuse;
6. on seisukohal, et mitmeaastane finantsraamistik peaks võimaldama ELil saavutada oma üldised bioloogilise mitmekesisuse alased eesmärgid ja võimaldama kaasrahastamist Natura 2000 võrgustiku haldamiseks;
7. on seisukohal, et mitmeaastane finantsraamistik peaks olema kooskõlas komisjoni ettepanekuga viia toiduainetega kindlustatuse rahastamine üle eelarve rubriiki 3;
8. on seisukohal, et mitmeaastane finantsraamistik peaks andma keskkonna- ja kliimameetmeteks vajalikud vahendid, kasutades paremini ära olemasolevaid vahendeid, tugevdades energia varustuskindlust, ehitades üles ressursitõhusa ja kliimamuutusele vastupanuvõimelise majanduse ning edendades liidu konkurentsivõimet suurema arvu keskkonnahoidlikumate töökohtadega, mis tugevdab energiajulgeolekut ja tänu puhtale õhule toob tervisele kasu;

Keskkond ja kliimameetmete programm (LIFE)

9. nõuab tungivalt, et vähemalt 0,5% liidu eelarvest eraldatakse LIFE-programmile, kuna see

---

¹ PE 487.708.

väike, kuid sihipärane ja tõhus vahend on andnud äärmiselt positiivseid tulemusi, samuti pakub LIFE suurt Euroopa lisaväärtust, kuna see on ainus vahend, mis on eranditult suunatud kliima- ja keskkonnaprobleemide lahendamisele; rõhutab, et integreeritud kulutusi kliima- ja keskkonnaküsimuste lahendamiseks LIFE-programmi integreeritud projektide kaudu tuleks aktiivselt toetada asjaomastest liidu vahenditest; nõuab LIFE-programmile piisava osa eraldamist, et aidata kaasa Natura 2000 võrgustiku usaldusväärsele ja stabiilsele juhtimisele, arvestades teistest liidu rahalistest vahenditest tehtavaid tagatud makseid;

10. on seisukohal, et mitmeaastane finantsraamistik peaks põhinema valdkondadevahelisele lähenemisviisile, mille eesmärk on koordineerida meetmeid, et võidelda kliimamuutuste vastu kõigis olulistes valdkondades, kaasa arvatud välispoliitika, ning seetõttu eraldada 30% summadest, mis on määratud igale poliitikavaldkonnale ja seal rahastatavale tegevusele, meetmeks, millega saavutada kliimamuutuste vastase võitluse eesmärgid;
11. on seisukohal, et mitmeaastases finantsraamistikus tuleks tagada Natura 2000 võrgustiku piisav rahastamine, eraldades selleks ELi ja liikmesriikide rahastamise kaudu vähemalt 5,8 miljardit eurot aastas, mis tehakse kättesaadavaks eri ELi vahendite (ühine põllumajanduspoliitika, ühtekuuluvuspoliitika, LIFE, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond, Horisont 2020) kaudu, mis võimaldab prioriteetsete meetmete raamistiku kaudu nende vahendite vahel riiklikul tasandil paremat seostatust ja sünergiat kooskõlas ühise strateegilise raamistikuga;
12. on seisukohal, et mitmeaastase finantsraamistikuga tuleb tagada üleilmsele kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse fondile eraldatavate vahendite kvantifitseeritus;
13. on seisukohal, et mitmeaastases finantsraamistikus tuleks toetada selliseid avalikke hüvesid, nagu bioloogilise mitmekesisuse säilitamine, kliima stabiilsus, õhu, vee ja pinnase kvaliteet ning mitte kahjustada ELi poliitilisi eesmärgi;
14. rõhutab, et kontsessioonide ja riigihangete väljakuulutamisel tuleb esitada selged tingimused seoses keskkonna kaitsmisega;
15. on seisukohal, et mitmeaastasse finantsraamistikku tuleks kaasata (ja määrata vastav summa) kavandatav rahvusvahelise kliimamuutuste vastu võitlemise finantseering arengumaadele, mis vastavalt ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni läbirääkimistel kokku lepitule peab aastaks 2020 olema kokku 100 000 miljonit dollarit;
16. tuletab meelde Euroopa Parlamendi varasemat üleskutset süvalaiendada igasse kulupoliitika valdkonda Euroopa Liidu püüdlus valida säästev vähese süsihappegaasiheitega arengutee; rõhutab, et suutatus liidu ühtekuuluvus-, infrastruktuuri-, põllumajandus- ja teaduspoliitikas rahalisi vahendeid otsustavalt jätkusuutlikkuse poole suunata viib teeseldud ja lühinägeliku paindlikkuse suurendamiseni ning samas vähendab see tugevalt paindlikkust tulevaste põlvete jaoks; nõuab seetõttu kõikidest vahenditest mõistlike eraldiste tegemist, nagu soovitati keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni vastavates arvamustes, mille tulemusel tõuseksid kliimaga

seotud kulutused vähemalt 20%ni¹;

17. on kindlalt seisukohal, et strateegia „Euroopa 2020” koos sellega kaasnevate juhtalgatustega, mis tuleb muuta konkreetseteks tegudeks, kohustusteks ja õiguslikuks raamistikuks, peaks olema järgmise mitmeaastase finantsraamistiku peamine poliitika lähtekoht; on veendunud, et kõik sise poliitika valdkonnad peaksid aitama kaasa strateegias „Euroopa 2020” seatud eesmärkide saavutamisele; on seetõttu seisukohal, et mitmeaastase finantsraamistiku struktuur peaks neid strateegilisi prioriteete kajastama; on võtnud endale kohustuse arendada Euroopa Liit tõhusama kaasamise ja suurema jätkusuutlikkuse kaudu arukaks, kaasavaks ja konkurentsivõimeliseks Euroopaks; on veendunud, et investeeringud bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi meetmetesse ja ressursitõhususse ning täiendavad ELi tasandi meetmed rahvatervise valdkonnas aitavad kaasa jätkusuutlikule majanduskasvule ja tööhõivele; rõhutab vajadust tugevdada ELi keskkonna-, rahvatervise- ja kliimaalaste õigusaktide ja eesmärkide integreerimist poliitikavaldkondadesse (nagu ühine põllumajanduspoliitika, ühtekuuluvuspoliitika, tarbijapoliitika, ühine kalanduspoliitika ja arengupoliitika);
18. rõhutab vajadust võtta kasutusele tugevad kaitsemeetmed selle tagamiseks, et liidu säästva arengu eesmärke ei kahjustata sellise tegevuse toetamisega, mis on kas keskkonnakahjulik või tekitab palju süsinikuheidet, või pikaajalise infrastruktuuri toetamisega, mis põlistab ühiskonnas mittejätksuutlikud mustrid; peab selle püüdlusega seoses vältimatuks, et liidu kulutuste suhtes kasutataks horisontaalselt konkreetseid kaitsemeetmeid, nagu kõikehõlmavad eeltingimused, tugevad nõuetele vastavuse reeglid, programmide ja projektide (keskkonnamõju strateegiline hindamine, keskkonnamõju hindamine) range keskkonna- ja ilmastikukindluse kontroll ning kliima ja bioloogilise mitmekesisuse positiivsete ja negatiivsete muutuste jälgimine; rõhutab, et vastasel juhul riskeeritakse teadlikult sellega, et siduseta investeeringud vähendavad kulutasuvust ja liidu kulutuste lisandväärtust;
19. usub kindlalt, et praegune võlakriis ei tohiks viia olukorrani, kus lühinägelikud investeeringud ohustavad peale liidu finantskapitali ka liidu looduskapitali, halvendades veelgi bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid; nõuab selle asemel asjakohase raamistiku loomist, et võidelda kriisi vastu tulevikku suunatud investeeringutega, millega lahendada olulisi tulevikuprobleeme, nagu ressursitõhusus, kliimamuutused ja ökosüsteemi säilitamine, kus potentsiaalne majanduslik ja sotsiaalne kasu oleks märkimisväärne;
20. nõuab pingutuste tegemist, et tagada see, et järk-järgult lõpetatakse mitmeaastase finantsraamistiku vahenditest keskkonnale kahjulike toetuste andmine, eriti toetused palju CO₂-heidet tekitavatele tegevustele, ressursi- ja energiamahukust suurendavatele tegevustele, ökosüsteemi ja bioloogilist mitmekesisust kahjustavatele tegevustele ning kütuse subsideerimisele;
21. toonitab, et märkimisväärne osa programmi Horisont 2020 rahastamisest tuleks eraldada teadusuuringute edendamiseks sellistes ELi prioriteetsetes valdkondades nagu kliimameetmed, taastuvenergia, loodusvarade säästev majandamine ja bioloogiline

---

¹ Teatises „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve” (COM(2011)500, lõplik, II osa) tegi komisjon ettepaneku 20% kliimaga seotud kulutuste suhtes.

mitmekesisus ning ökoinnovatsioon; tuletab meelde, et ökoinnovatsiooni konkreetne eesmärk on edendada innovatiivset Euroopa tööstust ning innovatiivset ühiskonda, mis on suutelised looma uusi tooteid, protsesse ning teenuseid, mis tagavad jätkusuutliku majanduskasvu ja keskkonnakasutust; toonitab, et eesmärk on suurendada vahendite tõhusust, vähendada keskkonnamõjusid, vältida (vee) reostust ja saavutada tõhusam, mõjusam ning vastutustundlikum loodusvarade kasutamine;

22. on seisukohal, et mitmeaastasest finantsraamistikust tuleks ühise põllumajanduspoliitika kaudu toetada säästvat põllumajandust, bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid, eraldades poole kõigist ühise põllumajanduspoliitika vahenditest maaelu arenguks, maapiirkondadele ja seal elavatele kogukondadele, kusjuures rohkem kui pool eraldatavatest vahenditest peab tooma kasu keskkonnale, tagades bioloogilise mitmekesisuse kaitse laiemal põllumajandusmaastikul, parandades seotust ning kohanedes kliimamuutustest tingitud mõjudega ja leevendades neid, edendades uuendustegevust säästvas põllumajanduses ja ressursitõhusust; tervitab komisjoni ettepanekut ühise põllumajanduspoliitika reformimiseks, millega nähakse ette ühise põllumajanduspoliitika keskkonnasõbralikumaks muutmine, eraldades 30% I samba maksetest pakatile, mis koosneb peamistest põllumajandusettevõtte tasandil kasutatavatest asjakohastest headest põhitavade ning mis peaksid hõlmama külvikordi ja mitmekesistamist, püsikarjamaid ja ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala ning toetama häid maaviljelustavasid;
23. usub kindlalt, et ühise kalanduspoliitikaga tuleb edendada pikaajalist keskkonnaalast jätkusuutlikkust, mis on majandusliku ja sotsiaalse stabiilsuse eeltingimus ning millega parandatakse toiduvarade kättesaadavust; nõuab seetõttu, et mitmeaastase finantsraamistikuga toetataks üleminekut tõhusale ja jätkusuutlikule kalapüügile, mis tagab näiteks selle, et 2015. aastaks saavutatakse maksimaalne jätkusuutlik saagikus ja saagi vette tagasi heitmine lõpetatakse;
24. usub, et säilitada tuleks rahalised vahendid toiduga kindlustatuseks, pidades silmas vajadust tagada liidu tegevuse tõhusus looma- või taimehaiguste epideemia puhkemise korral; juhib tähelepanu sellele, et liitu ähvardavad perioodiliselt ettenägematud terviseohud, mistõttu ei saa õigustada komisjoni ettepanekut vähendada liidu eelarve rubriigis 3 sellele reale eraldatud summat;

Ühtekuuluvuspoliitika

25. on seisukohal, et mitmeaastasest finantsraamistikust tuleks anda Ühtekuuluvusfondi toetust keskkonnaprojektidele, eriti seoses bioloogilise mitmekesisuse, ressursitõhususe, linnakeskkonna ja õhusaastega;
26. on seisukohal, et mitmeaastasest finantsraamistikust tuleks näha ette Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendid energiatõhususe, taastuvenergia, innovatsiooni ja VKEde toetamiseks;
27. on seisukohal, et mitmeaastasest finantsraamistikust tuleks näha ette Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendid energiatõhususe, taastuvenergia, keskkonna- ja ressursitõhususe, ökoinnovatsiooni ja VKEde toetamiseks;
28. on seisukohal, et mitmeaastasest finantsraamistikust tuleks parandada ühtekuuluvuspoliitika

kulutuste keskkonnamõju hindamist eeltingimustega, mis aitavad vältida keskkonnale kahjulikke kulutusi ning suurendavad rakenduskavade kvaliteeti;

Euroopa Ühendamise Rahastu

29. on seisukohal, et arvestades Euroopa Ühendamise Rahastust ja rahastamisvahenditest, sealhulgas projektivõlakirjadest toetust saavate infrastruktuuri suurprojektide pikka kasutusaega, on esmatähtis tagada see, et fondid, instrumendid ja projektid annaksid 2050. aastaks mõõdetava panuse strateegia „Euroopa 2020” ning nn 20-20-20 energia- ja kliimaaeesmärkide täitmisse, samuti vähese süsinikdioksiidiheitega majandusele üleminekut käsitleva komisjoni tegevuskava saavutamisse; on seisukohal, et Euroopa Ühendamise Rahastust ja projektivõlakirjadest toetust saavad infrastruktuuriprojektid transpordi ja kommunikatsiooni valdkonnas peaksid avaldama mõõdetavat positiivset mõju keskkonnale, kliimale ja vähese CO₂-heitega energiaga varustamise kindlusele; on seisukohal, et projekti läbivaatamisel, hindamisel ja aruandluses tuleks nõuda tõestatavat panust ELi kliima- ja energiapoliitika eesmärkide täitmisse ning kõikide asjakohaste keskkonnapoliitika nõuete järgimist (keskkonnamõju strateegiline hindamine, keskkonnamõju hindamine);

Programm „Tervis majanduskasvuks”

30. on seisukohal, et mitmeaastases finantsraamistikus tuleks käsitada tervishoiusektorit (üks suuremaid tööhõivesektoreid ELis, mis annab 10% ELi SKPst ja 10% ELi tööhõivest ning kus on keskmisest suurem kolmanda taseme hariduse omandanute protsent) kriisis oleva Euroopa jaoks väga olulisena; toonitab programmi „Tervis majanduskasvuks” (2014–2020) tähtsust ja rõhutab, et 2020. aastaks on ELis puudu miljon tervishoiutöötajat, mistõttu programm peaks aitama pakkuda tööturustiimuleid;

31. toonitab vajadust pidada meeles stabiilse majanduse huve pikemas perspektiivis, kuna investeerimine tervishoidu ja Euroopa vananevate kodanike heasse tervisesse lühemas perspektiivis vähendab pikemas perspektiivis tervishoiu- ja hoolduskulusid;

Euroopa Liidu kodanikukaitsemehhanism

32. on seisukohal, et mitmeaastases finantsraamistikus tuleks juhtida tähelepanu loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud õnnetuste sagenemisele ja raskusele ning asjaolule, et kliimamuutus võib kutsuda esile rohkem äärmuslikke katastroofe; on seisukohal, et raamistikus tuleks keskenduda Euroopa Liidu kodanikukaitsemehhanismi liidusisestele meetmetele, eraldades selleks asjakohased eelarvevahendid;

33. tunneb heameelt komisjoni ettepaneku üle uuendada kodanikukaitse rahastamisvahendit, et toetada rahaliselt tegevusi, mis on suunatud katastroofiohjamise tsükli erinevatele aspektidele, nimelt ühtsemale ja paremini integreeritud reageerimisele hädaolukordade korral, suuremale valmisolekule õnnetustele reageerimisel ja uuenduslikele meetmetele katastroofiohu vähendamiseks; juhib tähelepanu sellele, et kodanikukaitse rahastamisvahendit tuleks kasutada ka Euroopa hädaolukordadele reageerimise suutlikkuse loomiseks, milles osalevad kõikide liikmesriikide kodanikukaitse vahendid, et saavutada kodanikukaitse vahendite koordineeritud kättesaadavuse kaudu suurem kulutasuvus;

34. on seisukohal, et mitmeaastases finantsraamistikus tuleks toetada kodanikukaitse rahastamisvahendi uuendamist, et oleks võimalik toetada rahaliselt tegevusi, mis kaasnevad katastroofiohjamise tsükli erinevate aspektidega; on seisukohal, et sellele vahendile eraldatud summat tuleb hallata paindlikult, et vajaduse korral oleks võimalik seda suurendada;
35. on seisukohal, et Euroopa hädaolukordadele reageerimise suutlikkuse loomine jääb põhiliselt toetuma liikmesriikide olemasolevale suutlikkusele, millega välditakse lisakulusid; juhib tähelepanu sellele, et ELi tasandil toob tugevdatud kavandamise ja koordineerimise funktsioonidega Euroopa Häirekeskuse loomine kasu kogu ELile, võimaldades liikmesriigi tasandil kokkuhoidu, mis peaks ületama ELi eelarve kulud, kuigi on ka selge, et katastroofidele kiire ja tõhusa reageerimise kasu inimelude päästmise seisukohalt ei saa mõõta ainult rahas;
36. tuletab meelde, et kodanikukaitse valdkonnas tehtava ELi koostöö üldised eesmärgid on tagada parem kaitse inimestele, keskkonnale, varale ja kultuuripärandile suurte loodusõnnetuste, tehnoloogiliste ja inimtegevusest tingitud katastroofide puhul ning et ELi koostööl kodanikukaitse valdkonnas on järgmised eesmärgid:
- a) hõlbustada kiiret ja tõhusat reageerimist õnnetustele;
  - b) tagada kodanikukaitse osalejate piisav valmisolek hädaolukorras ning
  - c) töötada välja meetmed katastroofide ärahoidmiseks;

Rakendamine ja järelevalve

37. rõhutab, et oluline on sätestada rubriigi 5 kulukohustustele piisav ülemmäär, et institutsioonid ja asutused saaksid oma ülesandeid täita kõige efektiivsemal viisil; rõhutab, et mitmeaastaste programmide ja poliitika edukas rakendamine ja selle üle järelevalve korraldamine, mis toimub nii Euroopa Liidu kodanike kui liikmesriikide huvides, nõuab kõrgelt kvalifitseeritud, mitmekeelse ja sõltumatu personali olemasolu, kes oleksid valitud võimalikult laialt geograafilisel alusel ja oleksid täielikult pühendunud Euroopa projekti väärtustele;
38. usub, et järgmine mitmeaastane finantsraamistik peaks võimaldama suuremahuliste projektide (nagu üleilmne keskkonna- ja turvaseire programm) lahushoidmist; on seisukohal, et ELi eelarvest tuleks sellele programmile määrata pikaajaline toetus, et tagada selle kavandamine, järjepidevus ja organisatsiooniline stabiilsus; on seisukohal, et kui mainitud suuremahuline programm peaks eeldama täiendavaid rahalisi vahendeid, ei tohiks neid leida ELi eelarvest rahastatavate väiksemate edukate projektide arvelt;
39. võtab teadmiseks komisjoni välja pakutud soovituslikud summad iga detsentraliseeritud asutuse kohta keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni pädevuses olevas valdkonnas; ei ole veendunud, et need arvud vastavad asutuste vajadustele neile antud ülesannete täitmisel, kuna tegemist on ametite eelarvete külmutamisega; nõuab keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse valdkonnas töötavate ametite jaoks piisavate eraldiste tagamist.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	19.9.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 44 -: 4 0: 8
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Martina Anderson, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Milan Cabrnoc, Nessa Childers, Esther de Lange, Bas Eickhout, Edite Estrela, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Matthias Groote, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Holger Krahmer, Corinne Lepage, Peter Liese, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Vladko Todorov Panayotov, Antonya Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Kārlis Šadurskis, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Marina Yannakoudakis
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Nikos Chrysogelos, José Manuel Fernandes, Christofer Fjellner, Jacqueline Foster, Jutta Haug, Judith A. Merkies, Vittorio Prodi, Michèle Rivasi, Marita Ulvskog, Andrea Zanonì
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Marisa Matias